

"Αγροτεχνικές δραστηριότητες σε πολυετείς φυτείες κατά τον Μάιο"

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 05.05.2026 Број: 5/2026

Τον Μάιο, η ατμόσφαιρα πάνω από την Ευρώπη θα μεταβεί σταδιακά σε ένα πιο τυπικό καλοκαιρινό καθεστώς, αλλά χωρίς να λείπουν οι περίοδοι αστάθειας. Για τη Βουλγαρία, αυτό σημαίνει έναν μήνα με συχνές αλλαγές – εναλλαγή θερμότερων και ηλιόλουστων ημερών με περιόδους βροχοπτώσεων, καταιγίδων και προσωρινής ψύχρανης.

Ο Μάιος θα είναι τυπικά ανοιξιάτικος, με δυναμική ατμόσφαιρα και ενεργό μεταφορά. Δεν αναμένονται παρατεταμένες περίοδοι ψύχους, αλλά ούτε και σταθερά καλοκαιρινός καιρός καθ' όλη τη διάρκεια του μήνα φαίνεται πιθανός. Οι περισσότερες βροχοπτώσεις αναμένονται γύρω

στα μέσα του μήνα, ενώ το τέλος του Μαΐου θα φέρει περισσότερη ηλιοφάνεια και μια αίσθηση ότι πλησιάζει το καλοκαίρι.

Οι θερμοκρασίες είναι πιθανό να παραμείνουν γύρω ή ελαφρώς πάνω από τον κανόνα και οι βροχοπτώσεις – γύρω και σε ορισμένα σημεία πάνω από τις κλιματικές τιμές, ιδιαίτερα σε ορεινές και δυτικές περιοχές.

Γύρω στα μέσα του πρώτου δεκαημέρου, είναι πιθανή μια σύντομη διέλευση ενός ψυχρού μετώπου, το οποίο θα μπορούσε να ενισχύσει τον άνεμο και να φέρει τοπικές καταιγίδες. Οι βροχοπτώσεις δεν θα είναι εκτεταμένες, αλλά σε ορισμένα σημεία θα μπορούσαν να είναι έντονες. Προς το τέλος της περιόδου, θα ζεστάνει, αλλά θα φτάσουν βροχοπτώσεις.

Το δεύτερο δεκαήμερο είναι πιθανό να είναι η πιο ασταθής περίοδος του μήνα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι μετεωρολογικές συνθήκες θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη σωρειτομελανιών και ανοιξιότικων καταιγίδων. Αναμένονται περισσότερες βροχερές ημέρες, με κίνδυνο έντονων, σύντομων νεροποντών, χαλαζιού και βροντών σε ορισμένα σημεία. Οι δυτικές, κεντρικές και ορεινές περιοχές θα μπορούσαν να είναι οι πιο επηρεασμένες.

Οι θερμοκρασίες θα είναι μεταβλητές – το πρωί μεταξύ 9°C και 14°C, και οι ημερήσιες τιμές μεταξύ 18°C και 24°C, φτάνοντας έως και 26°C τις θερμότερες ημέρες. Μετά τη διέλευση των βροχοπτώσεων, θα μειωθούν προσωρινά.

Προς το τέλος του μήνα, αυξάνεται η πιθανότητα σταθεροποίησης του καιρού. Οι βροχοπτώσεις δεν θα εξαφανιστούν εντελώς, αλλά θα είναι πιο τοπικές και κυρίως το απόγευμα – τυπικό για τα τέλη της άνοιξης. Θα υπάρχουν περισσότερες ξηρές ημέρες. Οι ελάχιστες θερμοκρασίες θα είναι μεταξύ 11°C και 16°C και οι μέγιστες θερμοκρασίες – μεταξύ 24°C και 29°C. Στις θερμότερες περιοχές της χώρας, μπορεί να σημειωθεί σύντομα η πρώτη θερμοκρασία των 30°C.

Στα Φυτώρια Οπωροφόρων

Στα φυτώρια, παρακολουθείται η σωστή ανάπτυξη των εμβολιασμένων οφθαλμών. Εάν είναι απαραίτητο, γίνεται αραιώση νέων βλαστών στα φυτρωμένα στελέχη του υποκειμένου. Σε περίπτωση κινδύνου συστολής, χαλαρώνουν οι δεσμοί στα υποκείμενα που επανεμβολιάστηκαν την άνοιξη. Καλλιεργούνται σπορείοι, μητρικά φυτά και φυτώρια. Εάν είναι απαραίτητο, τα φυτά στα σπορείοι αραιώνονται.

Στους Οπωρώνες

Στο τέλος της ανθοφορίας, τα μελίτσια μεταφέρονται σε άλλη τοποθεσία – τουλάχιστον 5 χλμ. μακριά.

Σε νεοφυτεμένους οπωρώνες ροδακινιάς με σχήμα κυπέλλου ή βελτιωμένου κυπέλλου, γίνεται διαμορφωτικό κλάδεμα.

Φροντίδα λαμβάνεται για τη σωστή εγκατάσταση και ανάπτυξη των δέντρων σε νεοφυτεμένους οπωρώνες – σκάλισμα, αφαίρεση βλαστών, πότισμα εάν χρειάζεται. Τα δέντρα σε νεαρές, πυκνές φυτείες δένονται σε συρμάτινη πέργκολα. Δυνατά κλαδιά δύο και τριών ετών κάμπτονται και δένονται στα σύρματα για να μειωθεί η ζωηρότητα ανάπτυξής τους. Σε νεαρές φυτείες 2 και 3 ετών, αφαιρείται μέρος των καρπιδίων στον οδηγό - το κεντρικό κλαδί.

Η εργασία αραίωσης των καρπών ροδακινιάς συνεχίζεται. Μετά την οριστική ολοκλήρωση της πτώσης των καρπιδίων, οι οπωρώνες ποτίζονται.

Η οργανική ουσία από τις χλωρές λιπάνσεις ενσωματώνεται στο έδαφος. Το έδαφος γύρω από τα δέντρα και στις μεταξύ των γραμμών περιοχές, εάν δεν είναι χλοοταπήμενο, διατηρείται ελεύθερο από ζιζάνια και χαλαρό μέσω τακτικής ρηχής καλλιέργειας με καλλιεργητή ή σβάρνα.

Στο τέλος του μήνα, τα καρποφόρα δέντρα λιπαίνονται με σύνθετο λίπασμα, με κυρίαρχη ποσότητα φωσφόρου και καλίου.

Η συγκομιδή πρώιμων ποικιλιών κερασιού συνεχίζεται.

Στις Φυτείες Φράουλας

Η ανοιξιάτικη-καλοκαιρινή φύτευση δενδρυλλίων φράουλας που φυλάσσονται σε ψυγείο συνεχίζεται. Μετά τη φύτευση, εφαρμόζεται άρδευση με καταιονισμό και οι περιοχές που φυτεύτηκαν τον Απρίλιο ξεχορταριάζονται. Σε υψηλότερες περιοχές, τοποθετείται άχυρο κάτω από τους ανθοφόρους βλαστούς μέχρι το τέλος του μήνα.

Η συγκομιδή συνεχίζεται. Όταν τα φρούτα μεταφέρονται σε μεγαλύτερες αποστάσεις, μπορούν να συλλεχθούν ελαφρώς νωρίτερα.

Κατά τη διάρκεια ξηρασίας την περίοδο της ωρίμανσης των καρπών, είναι απαραίτητη η άρδευση με καταιονισμό ή με αυλάκια.

Στις Φυτείες Βατόμουρου

Πραγματοποιείται τακτική καλλιέργεια του εδάφους. Οι βλαστοί ορισμένων ποικιλιών δένονται στη δομή στήριξης, ενώ για άλλες ποικιλίες, λαμβάνεται φροντίδα να μην γέρνουν στις μεταξύ των γραμμών περιοχές.

Κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας, καλό είναι να παρέχονται δύο μελίτσια για κάθε 10 στρέμματα.

Στις Φυτείες Μαύρης Σταφίδας

Η φροντίδα συνεχίζεται – καλλιέργεια και άρδευση για τα σπορεία ριζοβολίας. Αδύναμοι και υπεράριθμοι βασικοί βλαστοί αφαιρούνται και κατά τη διάρκεια ξηρασίας, γίνεται άφθονο πότισμα. Ξεκινούν οι εργασίες οργάνωσης της συγκομιδής των καρπών μαύρης σταφίδας.

Σε Φυτείες με Άλλες Καλλιέργειες

Τα υποκείμενα λεμονιάς εμβολιάζονται με τη μέθοδο της οφθαλμοφλοιώδους εμβολιασμού. Ο εμβολιασμός λωτού συνεχίζεται.

Η επιφάνεια του εδάφους διατηρείται ελεύθερη από ζιζάνια και χαλαρώνεται τακτικά μέσω ρηχής καλλιέργειας. Εξασφαλίζονται συχνά και τακτικά ποτίσματα μέχρι το δεύτερο δεκαήμερο.

Η φύτευση του *Actinidia chinensis* σε εξωτερικό χώρο συνεχίζεται. Μετά τη φύτευση, ποτίζεται. Οι κληματίδες του ακτινιδίου δένονται τακτικά στα βοηθητικά κλαδιά στήριξης. Το στέλεχος δεν πρέπει να αφήνεται να τυλίγεται γύρω από το κλαδί στήριξης και οι πλάγιοι βλαστοί πάνω του αφαιρούνται. Παρέχονται τρία μελίσσια για κάθε 10 στρέμματα ακτινιδίου.

Στους Αμπελώνες

Σε νεαρούς αμπελώνες, γίνεται αραίωση βλαστών και τσίμπημα. Όταν οι φυτείες καλλιεργούνται κοντά στο έδαφος με τα συστήματα διαμόρφωσης Guyot και κυπέλλου, τα φυτά δεν αραιώνονται σε βλαστούς. Σε αμπελώνες για διαμόρφωση κορμού, διαμορφωμένα με τον συνηθισμένο τρόπο, πρέπει να γίνει αραίωση βλαστών στους μελλοντικούς κορμούς, κρατώντας μόνο 2-3 στην κορυφή. Αυτό πρέπει να γίνει όταν οι βλαστοί είναι ακόμα μικροί, μήκους 2-4 εκ. Εάν φυτρώσουν βλαστοί από εφεδρικούς οφθαλμούς και στη βάση των κληματίδων, η αραίωση βλαστών πρέπει να επαναληφθεί.

Το τσίμπημα περιλαμβάνει την αφαίρεση της κορυφής ανάπτυξης μαζί με 1-2 υπανάπτυκτα φύλλα. Ανάλογα με το σύστημα διαμόρφωσης, πρέπει να εφαρμόζεται όταν οι βλαστοί φτάσουν 10-15 εκ. πάνω από το σύρμα στήριξης. Οι καρποφόρες κληματίδες αραιώνονται και τσιμπούνται.

Σε εμπορικούς αμπελώνες με συστήματα διαμόρφωσης που διαθέτουν ελεύθερα κρεμαστούς βλαστούς, η αραίωση βλαστών και το τσίμπημα δεν εφαρμόζονται. Εξαιρέσεις γίνονται μόνο όταν, λόγω ζημιάς από παγετό, έχει αφεθεί ένα αντισταθμιστικό φορτίο, καθώς σχηματίζεται μεγαλύτερος αριθμός άκαρπων βλαστών, αυξάνοντας τη σκίαση, που καθιστά αναγκαία την αφαίρεση ορισμένων από αυτούς. Συνήθως, η αραίωση βλαστών πραγματοποιείται αμέσως μετά τον διαχωρισμό των ταξιανθιών. Είναι επίσης απαραίτητη όταν βλαστοί φυτρώνουν από λανθάνοντες οφθαλμούς στους κορμούς. Σε αμπελώνες διαμορφωμένους σε μεσαίο κορμό, καθώς

και για κληματίδες σε ιδιωτικά οικόπεδα όπου παρέχεται μικρότερη επιφάνεια διατροφής, η αφαίρεση ορισμένων άκαρπων βλαστών είναι απαραίτητη για τη βελτίωση του φωτεινού καθεστώτος. Οι αδύναμοι βλαστοί και εκείνοι που αναπτύσσονται από εφεδρικούς οφθαλμούς αφαιρούνται συχνότερα. Η πιο ευνοϊκή αναλογία μεταξύ καρποφόρων και άκαρπων βλαστών για οινοποιήσιμες ποικιλίες σταφυλιού είναι 3:1 και για επιτραπέζιες ποικιλίες - 1:1 ή 1:2.

Σε χρόνια με ευνοϊκές συνθήκες για κακή καρπόδεση και μιλλεραντάζ, και για ποικιλίες όπως Misket Cherven, Bulgar, Cardinal, Saperevani κ.λπ., που δείχνουν τάση προς κακή καρπόδεση και συνεπώς μιλλεραντάζ, το τσίμπημα πραγματοποιείται επίσης σε καρποφόρους αμπελώνες. Συνήθως 5-6 ημέρες πριν από την ανθοφορία, αυτό επιτυγχάνει διακοπή της ανάπτυξης βλαστών για 10-15 ημέρες και βελτιώνει το διατροφικό καθεστώς των ταξιανθιών.

Τα μητρικά τεμάχια αραιώνονται σε βλαστούς, εκβλαστίζονται (αφαίρεση πλάγιων βλαστών) και δένονται. Ο αριθμός των βλαστών που αφήνονται κατά την αραίωση βλαστών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη ζωηρότητα των κληματίδων, την ηλικία τους, τη γονιμότητα του εδάφους και το επίπεδο των εφαρμοζόμενων γεωργικών πρακτικών. Συνήθως, αφήνονται 6 έως 12 βλαστοί ανά κεφαλή. Είναι καλύτερο να γίνει αραίωση βλαστών δύο φορές. Η πρώτη αραίωση βλαστών πρέπει να γίνει όταν οι βλαστοί φτάσουν σε μήκος 15-20 εκ., αφήνοντας πάντα 2-3 περισσότερους βλαστούς από τον προγραμματισμένο. Η δεύτερη αραίωση βλαστών γίνεται κατά το πρώτο δέσιμο, όταν οι βλαστοί φτάσουν περίπου 60 εκ. σε μήκος. Τότε αφαιρούνται όλοι οι υπερβολικοί βλαστοί.

Με την εμφάνιση πλάγιων βλαστών στους κύριους βλαστούς, είναι απαραίτητο να αφαιρούνται έγκαιρα για να επιτευχθεί υψηλή απόδοση τυποποιημένων μοσχευμάτων. Αυτή η πρακτική πραγματοποιείται περιοδικά ανάλογα με το υποκείμενο: για Rupestris du Lot κάθε 5-6 ημέρες και για άλλα υποκείμενα - κάθε 8-10 ημέρες. Οι πλάγιοι βλαστοί δεν πρέπει να αφήνονται να μεγαλώσουν περισσότερο από 5-6 εκ. Αμέσως μετά την εκβλάστηση, οι βλαστοί καθοδηγούνται κατά μήκος των συρμάτων στήριξης και δένονται χαλαρά σε σχήμα οκτώ κάτω από το αντίστοιχο σύρμα.

Ο πράσινος εμβολιασμός ξεκινά. Η πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη μέθοδος είναι ο απλός εμβολιασμός με μαστίγιο. Εφαρμόζεται στις ίδιες περιπτώσεις με τον εμβολιασμό σχιστής. Αμέσως πριν από τον εμβολιασμό, είναι απαραίτητο να αραιωθούν οι βλαστοί της κληματίδας,

αφήνοντας μόνο 2-3 βλαστούς. Για διαμόρφωση κεφαλής, αφήνονται 2-3 βλαστοί ανά κορδόνι, που συνολικά είναι 5-6 βλαστοί ανά κληματίδα.

Πριν από τον ίδιο τον εμβολιασμό, ελέγχεται η φυσιολογική κατάσταση των βλαστών. Εάν εμφανιστεί μια σταγόνα υγρού μετά από μια εγκάρσια τομή 40-50 εκ. από τη βάση του βλαστού, η στιγμή είναι ευνοϊκή για εμβολιασμό. Διαφορετικά, 2-3 ημέρες πριν από τον εμβολιασμό, ποτίζετε άφθονα.

Κατά τη στιγμή του εμβολιασμού, αφαιρούνται όλα τα φύλλα, οι πλάγιοι βλαστοί, οι ταξιανθίες και οι έλικες στους βλαστούς του υποκειμένου. Για να διατηρηθούν φρέσκοι οι βλαστοί του εμβολίου, τοποθετούνται σε ένα δοχείο με νερό. Τα εμβόλια κόβονται με έναν οφθαλμό το καθένα, αφήνοντας περίπου 2 εκ. πάνω από αυτόν και σχεδόν ολόκληρο το μεσογονάτιο κάτω από αυτόν. Η λεπίδα του φύλλου συντομεύεται, αφήνοντας μόνο ένα μικρό μέρος της. Το υψηλότερο ποσοστό επιτυχίας και ταχείας ανάπτυξης βλαστών επιτυγχάνεται όταν το καλοκαιρινό μάτι των εμβολίων μόλις έχει βλαστήσει και ο πλάγιος βλαστός έχει φτάσει το πολύ 2-3 εκ. σε μήκος.

Η τομή στον βλαστό του υποκειμένου γίνεται στην πλευρά του οφθαλμού στο ξυλώδες τμήμα του μεσογονάτιου, κοντά στη βάση, με μήκος περίπου 2-3 φορές μεγαλύτερο από τη διάμετρο του βλαστού. Παρόμοια τομή γίνεται στο εμβόλιο λίγα χιλιοστά κάτω από τον οφθαλμό.

Το σημείο εμβολιασμού τυλίγεται σφιχτά με βαμβακερό νήμα ή άλλα υλικά, σφίγγοντάς το καλά για να επιτευχθεί καλή επαφή μεταξύ των δύο συστατικών. Στη συνέχεια, τα δύο άκρα του νήματος δεν δένονται αλλά στρίβονται. Για να προστατευθούν από τον άνεμο, οι εμβολιασμένοι βλαστοί δένονται σε έναν πάσσαλο.

Ο πράσινος εμβολιασμός πρέπει να γίνεται κατά τις ψυχρότερες ώρες της ημέρας - νωρίς το πρωί ή το βράδυ. Ακόμα καλύτερα είναι σε συννεφιασμένο ή ακόμα και βροχερό καιρό. Η επιτυχία του εμβολιασμού καθορίζεται μετά από 2-3 ημέρες από την κατάσταση του πλάγιου βλαστού στο εμβόλιο. Εάν ο πλάγιος βλαστός είναι φρέσκος και πράσινος, ο εμβολιασμός είναι επιτυχής. Εάν το εμβόλιο έχει ξεραθεί, ο εμβολιασμός μπορεί να επαναληφθεί σε ένα χαμηλότερο μεσογονάτιο. Μετά από επιτυχή εμβολιασμό, ο δεσμός αφαιρείται μετά από 2-3 εβδομάδες.

Εάν δεν έχετε χλοοτάπητα στις μεταξύ των γραμμών περιοχές, η καλλιέργεια του εδάφους συνεχίζεται ακόμα. Αυτό στοχεύει στην καταστροφή των ζιζανίων και στη διατήρηση του

εδάφους σε χαλαρή κατάσταση. Οι καλλιέργειες γίνονται ρηχά με καλλιεργητή, περιστροφικό σβάρνο ή σβάρνα.

Παρέχεται φροντίδα για τις κληματίδες στα σπορεία ριζοβολίας. Κατά τη διάρκεια αυτού του μήνα, το τακτικό πότισμα των κληματίδων στα σπορεία ριζοβολίας έχει μεγάλη σημασία. Η υγρασία του εδάφους στις ράχες και στις μεταξύ των γραμμών περιοχές πρέπει να διατηρείται μεταξύ 75% και 90% της υδατοϊκανότητας αγρού. Αμέσως μετά το πότισμα, γίνεται καλλιέργεια του εδάφους με καλλιεργητή. Και όταν σχηματίζεται μια παχιά κρούστα εδάφους στις ράχες, είναι απαραίτητο να χαλαρώνει και να σπάει έγκαιρα για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη των βλαστών.

Με την καθίζηση των ραχών, τα εμβολιασμένα μοσχεύματα εκτίθενται, καθιστώντας αναγκαία την άμεση κάλυψή τους με χαλαρό χώμα. Σε περιπτώσεις όπου η βλάστηση είναι ανομοιόμορφη, οι ράχες χαλαρώνουν μέχρι την ένωση των ριζοβολημένων μοσχευμάτων και εάν το στρώμα εδάφους που τοποθετείται στα εμβολιασμένα μοσχεύματα είναι παχύτερο, μειώνεται προσεκτικά.